Godtemplarlokalet

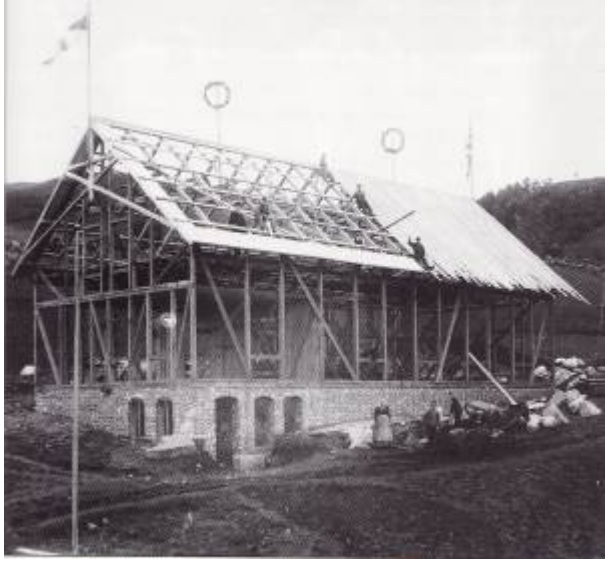

Kranselag under bygging av Godtemplarlokalet i 1902. Foto: E. H. Torjusen/DF

Godtemplarlokalet, ofte bare kalt **Losjen**, ble bygget av Losje Ebenezer i 1902. Losjen, som ble stiftet i 1884, holdt da til i Elvegaten 26, men lokalene her holdt ikke lenger mål og behovet for et nytt bygg var påtrengende. En passende tomt fant losjen i Ludvig Feylings gate 25, og denne ble innkjøpt. Stadskonduktør Fr. Feyling tegnet bygget, og arbeidet ble satt i gang sommeren 1902. Losjens mannlige medlemmer sto selv for grunnarbeidet, mens kvinneforeningen sto for serveringen. Selve bygningen ble oppført av Sandnes Høvleri og Trelastforretning til en pris av kr. 7 750. Allerede 14. desember kunne bygget innvies under stor festivitas. Losje Ebenezer hadde skaffet byen et forsamlingslokale som skulle bli byens storstue i perioden 1900-1940.

I 1913 ble den første av mange oppussinger foretatt. Da ble det bl.a. bygd scene. Den neste ble vedtatt i 1939. Planen var bl.a. å fjerne galleriet og legge tak over møtesalen som hadde vært åpen helt til taket. Arbeidet ble påbegynt i 1940, men var langt fra ferdig da tyskerne rekvirerte bygningen i 1941. Tyskerne brukte bygningen som en driftsbase. Midt i møtesalen bygde de smie, mens de skodde hestene på baksiden av huset.

Etter frigjøringen var det høyst påkrevd med en totalrenovering av den skamferte bygningen. Losje Ebenezer så seg ikke i stand til å klare den oppgaven alene og tilbudte derfor Losje Varberg å bli medeier i bygget uten noen form for innskudd. Fra 1945 eide således de to losjene bygningen sammen.

Det første året etter at sameiet var etablert ble huset påkostet kr 25 000 i ”nødhjelp”. Midlene var hovedsakelig skaffet til veie ved aftenunderholdninger. Neste etappe var å modernisere møtesalen. Det skjedde i 1948. Da ble den kledd med plater og malt i lyse farger, ny lysarmatur ble installert og scenegulvet ble hevet.

I 1957 vedtok bystyret å bygge ny Kino. I store deler av byggeperioden, fram til ny kino åpnet i februar 1959, ble Godtemplarlokalet benyttet som kinolokale. Etter at den perioden var slutt kom en ny oppussingsperiode, og ”nyåpning” av bygget fant sted utpå høsten 1961.

Etter som tiden gikk ble avholdsbevegelsen svekket og det tradisjonelle foreningslivet stilnet av, noe som gikk ut over utleievirksomheten. Losje Ebenezer besto formelt til 1960, men da hadde møtevirksomheten blitt avsluttet. Til slutt så medlemmene i Losje Varberg[1)] seg ikke i stand til å drive og vedlikeholde Godtemplarlokalet lenger, og solgte det derfor til Egersunds Mandssangforening

høsten 2011.[2)]

Mandsangforeningen satte i gang en grundig renovering og oppgradering av bygget og tok det i bruk til eget formål i 2014. Arbeidet med bygget ble fullført etter hvert, og den 6. februar 2016 ble det formelt åpnet under stor festivitas. Bygget kalles nå **Sangerlosjen**.

1)

Losjen eksisterer framdeles (2013).

2)

Kilder: Abram Kjell Sørdal: Godtemplarlokalet – byens kulturhus. Artikkel i Dalane Folkemuesums årbok nr. 19, s. 95ff; Harald Hamre: Egersund byhistorie, B2, s. 410f, 446

Egersund byhistoriske leksikon
https://leksikon.dalanefolkemuseum.no/
PDF produsert 11.04.2026 11:42.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
https://dalanefolkemuseum.no